Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

15. oktober 2026*

»Præjudiciel forelæggelse – skatter og afgifter – direktiv 2011/96/EU – fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater – kildeskattefritagelse for udbytte, der udloddes af et hjemmehørende datterselskab til et ikkehjemmehørende moderselskab – artikel 1, stk. 2 og 3 – bestemmelse om bekæmpelse af misbrug – arrangement, der ikke er reelt – trin i et arrangement – transaktionskæde – objektiv analyse af alle relevante faktiske forhold og omstændigheder – retmæssig ejer af udbyttet – skattefordel – den medlemsstat eller det trin, hvor denne fordel er opnået, ikke af betydning – subjektivt forhold– påvisning af eksistensen heraf i forhold til en af deltagerne i den pågældende transaktionskæde – proportionalitetsprincip – bilateral overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning«

I sag C-203/25,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (skatte- og afgiftsankenævnet under Republikken Litauens regering) ved afgørelse af 26. februar 2025, indgået til Domstolen den 17. marts 2025, i sagen

»NEO GROUP« UAB

mod

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, I. Jarukaitis, og dommerne R. Frendo (refererende dommer), N. Jääskinen, M. Condinanzi og A. Kornezov,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 25. februar 2026,

* Processprog: litauisk.

efter at der er afgivet indlæg af:

– »NEO GROUP« UAB ved advokatai P. Likša og A. Medelienė samt advokato padėjėjas A. Venius,

– den litauiske regering ved K. Dieninis og V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, som befuldmægtigede,

– den spanske regering ved P. Pérez Zapico og A. Torró Molés, som befuldmægtigede,

– den nederlandske regering ved P.P. Huurnink og J. Langer, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved J. Jokubauskaitė og W. Roels, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. maj 2026,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 2 og 3, og artikel 5 i Rådets direktiv 2011/96/EU af 30. november 2011 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater (EUT 2011, L 345, s. 8), som ændret ved Rådets direktiv (EU) 2015/121 af 27. januar 2015 (EUT 2015, L 21, s. 1) (herefter »moder-/datterselskabsdirektivet«), samt proportionalitetsprincippet.

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem »NEO GROUP« UAB (herefter »NEO«), som er et litauisk selskab, og Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (det statslige skatte- og afgiftsinspektorat under finansministeriet, Litauen) (herefter »myndigheden«) vedrørende beskatning af udbytte udloddet af NEO til moderselskabet Retal Industries limited (herefter »Retal«), der er registreret i Cypern.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende fremgår af tredje til sjette betragtning til moder-/datterselskabsdirektivet:

»(3) Formålet med dette direktiv er at fritage udbytte og andre udlodninger af overskud, som datterselskaber betaler til deres moderselskaber, for kildeskat, og at afskaffe dobbeltbeskatning af sådanne indkomster på moderselskabets niveau.

(4) Sammenslutninger af selskaber fra forskellige medlemsstater kan være nødvendige for at tilvejebringe forhold i [Den Europæiske Union], der svarer til forholdene på et indre marked, og dermed sikre, at et sådant indre marked kommer til at fungere bedst muligt. Sådanne sammenslutninger bør ikke hæmmes af særlige restriktioner, forskelsbehandlinger eller fordrejninger som følge af medlemsstaternes beskatningsregler. Det er derfor vigtigt at fastsætte konkurrenceneutrale beskatningsregler for disse sammenslutninger af selskaber fra

forskellige medlemsstater, så virksomhederne får mulighed for at tilpasse sig det indre markeds krav, øge deres produktivitet og styrke deres konkurrencemæssige position på internationalt plan.

(5) Sådanne sammenslutninger kan føre til, at der oprettes koncerner bestående af moder- og datterselskaber.

(6) Inden [Rådets direktiv 90/435/EØF af 23. juli 1990 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater (EFT 1990, L 225, s. 6)] trådte i kraft, varierede de beskatningsregler, der regulerer forbindelserne mellem moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater, betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, og de var generelt mindre fordelagtige end de regler, der gælder for forbindelserne mellem moder- og datterselskaber fra samme medlemsstat. Samarbejdet mellem selskaber fra forskellige medlemsstater var således undergivet ringere vilkår end samarbejdet mellem selskaber fra samme medlemsstat. Det var nødvendigt at fjerne denne forskelsbehandling gennem indførsel af en fælles ordning, hvorved det bliver lettere at sammenslutte selskaber på EU-plan.«

4 Følgende fremgår af 1., 2. og 4-8 betragtning til direktiv 2015/121:

»(1) [Moder-/datterselskabsdirektivet] fritager udbytte og andre udlodninger af overskud, som datterselskaber betaler til deres moderselskaber, for kildeskat og afskaffer dobbeltbeskatning af sådanne indkomster på moderselskabets niveau.

(2) Det er nødvendigt at sikre, at [moder-/datterselskabsdirektivet] ikke misbruges af skatteydere, der er omfattet af dets anvendelsesområde.

[...]

(4) [De interne bestemmelser eller overenskomster, der tager sigte på at imødegå skatteunddragelse, skattesvig og misbrug,] kan [...] have forskellige grader af strenghed og er under alle omstændigheder udformet til at afspejle de særlige forhold i den enkelte medlemsstats skattesystem. Endvidere er der medlemsstater, som ikke har interne bestemmelser eller overenskomster til at hindre misbrug. Endvidere er der medlemsstater, som ikke har interne bestemmelser eller overenskomster til at hindre misbrug.

(5) [...] [I]ndførelsen af en fælles minimumsregel om bekæmpelse af misbrug i [moder-/datterselskabsdirektivet vil] være af stor nytte med henblik på at hindre misbrug af dette direktiv og sikre større sammenhæng i anvendelsen heraf i de forskellige medlemsstater.

(6) Anvendelsen af regler om bekæmpelse af misbrug bør stå i et rimeligt forhold til målet og tjene det specifikke formål at imødegå arrangementer eller serier af arrangementer, som ikke er reelle, [dvs.] ikke afspejler den økonomiske virkelighed.

(7) Med henblik herpå bør medlemsstaternes skatteadministrationer i deres vurdering af, hvorvidt et arrangement eller en serie af arrangementer udgør misbrug, foretage en objektiv analyse af alle relevante faktiske forhold og omstændigheder.

(8) Medlemsstaterne bør anvende klausulen om bekæmpelse af misbrug for at imødegå arrangementer, der i deres helhed ikke er reelle, men der kan også være tilfælde, hvor enkelte trin i eller dele af et arrangement i sig selv ikke er reelle. Medlemsstaterne bør kunne anvende klausulen om bekæmpelse af misbrug for at imødegå disse specifikke trin eller dele, uden at dette berører de øvrige reelle trin i eller dele af arrangementet. Dermed vil effektiviteten af klausulen om bekæmpelse af misbrug blive størst mulig, samtidig med at det sikres, at klausulen står i et rimeligt forhold til målet. […]«

5 Moder-/datterselskabsdirektivets artikel 1 bestemmer:

»1. Hver medlemsstat anvender dette direktiv:

[…]

b) på overskud, som selskaber i denne medlemsstat udlodder til selskaber i andre medlemsstater, som de er datterselskaber af

[…]

2. Medlemsstaterne giver ikke de fordele, der er ved dette direktiv, til arrangementer eller serier af arrangementer, der er tilrettelagt med det hovedformål, eller der som et af hovedformålene har, at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet af eller formålet med dette direktiv, og som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder.

Et arrangement kan omfatte flere trin eller dele.

3. Med hensyn til stk. 2 betragtes arrangementer eller serier af arrangementer som ikke reelle, i det omfang[,] de ikke er tilrettelagt af velbegrundede kommercielle årsager, der afspejler den økonomiske virkelighed.

4. Dette direktiv er ikke til hinder for anvendelsen af interne bestemmelser eller overenskomster, som er nødvendige for at hindre skatteunddragelse, skattesvig og misbrug.«

6 Dette direktivs artikel 3, stk. 1, fastsætter:

»I dette direktiv gælder følgende:

a) Status som moderselskab skal tildeles:
   i) mindst et selskab i en medlemsstat, der opfylder betingelserne i artikel 2, og som har en andel i kapitalen i et selskab i en anden medlemsstat, der opfylder de samme betingelser, på mindst 10%

   […]

b) Et »datterselskab« er et selskab, i hvis kapital et andet selskab har den andel, der er omhandlet i punkt a).«

7 Direktivets artikel 5 er affattet således:

»Det overskud, som et datterselskab udlodder til sit moderselskab, fritages for kildeskat.«

Den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst

8 Overenskomsten mellem Republikken Litauens regering og Republikken Cyperns regering til undgåelse af dobbeltbeskatning og forhindring af beskatningsunddragelse for så vidt angår indkomstskat (herefter »den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst«) af 21. juni 2013 fastsætter i artikel 10, stk. 1 og 2, fordelingen af kompetencen til at beskatte udbytte mellem de to kontraherende stater.

9 I henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomstens artikel 10, stk. 1, kan udbytte, som udloddes af et selskab, der er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, til en person, der er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, beskattes i denne anden stat.

10 Det følger af dobbeltbeskatningsoverenskomstens artikel 10, stk. 2, at sådanne udbytter ligeledes kan beskattes i den kontraherende stat, hvor det selskab, der udlodder udbyttet, er hjemmehørende, og i henhold til lovgivningen i denne stat. Hvis den retmæssige ejer af udbyttet er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, må den skat, der pålignes, imidlertid ikke overstige 0% af bruttobeløbet af sådant udbytte, når den retmæssige ejer er et selskab, der direkte ejer mindst 10% af kapitalen i det selskab, der udlodder udbyttet, eller 5% af dette beløb i alle andre tilfælde.

Litauisk ret

11 Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas nº IX-675 (Republikken Litauens lov om selskabsskat nr. IX-675) af 20. december 2001 i den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen (herefter »selskabsskatteloven«), definerer i artikel 2, nr. 3, »udenlandsk skattepligtig enhed« (herefter »udenlandsk enhed«) som en udenlandsk juridisk person eller organisation, der har hjemsted i en udenlandsk stat, og som er stiftet eller på anden måde organiseret i henhold til denne udenlandske stats lovgivning, samt enhver anden skattepligtig enhed, der er stiftet, har status som juridisk person eller på anden måde er organiseret i udlandet, herunder institutter for kollektiv investering.

12 Selskabsskattelovens artikel 3, stk. 1, fastsætter, at litauiske og udenlandske enheder skal betale selskabsskat.

13 Lovens artikel 4, stk. 3, nr. 2, bestemmer, at en udenlandsk enheds beskatningsgrundlag udgøres af indtægter hidrørende fra Litauen, oppebåret af en udenlandsk enhed fra andet end faste driftssteder beliggende på Litauens område.

14 I henhold til samme lovs artikel 4, stk. 4, nr. 2, omfatter indtægter hidrørende fra Litauen og oppebåret af en udenlandsk enhed på denne stats område indtægter fra udloddet overskud.

15 Selskabsskattelovens artikel 34, stk. 1, bestemmer, at udbytte, som udenlandske enheder modtager af aktier, kapitalandele eller andre rettigheder, der besiddes i en litauisk enhed, pålægges en selskabsskattesats på 15%.

16 Lovens artikel 34, stk. 2, bestemmer, at udbytte udloddet af en litauisk enhed til en udenlandsk enhed, der i en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, herunder på tidspunktet for udlodningen af udbyttet, ejer mindst 10% af aktierne i den litauiske enhed, er fritaget.

17 Selskabsskattelovens artikel 32, stk. 6, (herefter »den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug«) fastsætter, at bestemmelserne om skattefritagelse for udbytte i bl.a. samme lovs artikel 34, stk. 2, ikke finder anvendelse på et arrangement eller en serie af arrangementer, der er tilrettelagt med det hovedformål eller som har som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet af eller formålet med moder-/datterselskabsdirektivet, og som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder. Denne bestemmelse præciserer, at et arrangement kan omfatte flere trin eller dele, og at et arrangement eller en række arrangementer skal ikke anses for at være reelle, for så vidt som de ikke er indført af gyldige forretningsmæssige grunde, der afspejler den økonomiske virkelighed.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 NEO's kapital har siden den 10. august 2008 og indtil datoen for den foreliggende anmodning om en præjudiciel afgørelse været 100% ejet af Retal.

19 Retal ejer ligeledes 100% af kapitalen i et andet litauisk selskab, »Retal Lithuania« UAB (herefter »Retal LT«).

20 I 2016 og 2017 modtog Retal udbytte fra NEO for et beløb på 15 000 000 EUR og fra Retal LT for et beløb på 13 485 032 EUR, dvs. i alt 28 485 032 EUR.

21 NEO var af den opfattelse, at det udbytte, som selskabet havde udloddet til Retal, ikke skulle pålægges selskabsskat som fastsat i selskabsskattelovens artikel 34, stk. 1, eftersom det var fritaget for kildeskat på grundlag af denne lovs artikel 34, stk. 2.

22 Efter en skattekontrol for 2016 og 2017 vedtog myndigheden den 30. oktober 2024 en afgørelse (herefter »den omtvistede afgørelse«), hvori det i det væsentlige blev fastslået, at der forelå en transaktionskæde, hvori PG, en fysisk person bosiddende i Cypern, var »den endelige modtager« af det udbytte, som NEO og Retal LT havde udloddet til Retal, uden at indeholde kildeskat i henhold til selskabsskattelovens artikel 34, stk. 2. Ifølge myndigheden udgør denne transaktionskæde et arrangement, der er gennemført med henblik på at opnå en skattefordel bestående i at undgå at betale selskabsskat for udbytte, og er derfor omfattet af den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug.

23 Ved den omtvistede afgørelse udstedte myndigheden således NEO en efteropkrævning af selskabsskat på 2 250 000 EUR med tillæg af morarenter og pålagde NEO en bøde.

24 NEO påklagede den omtvistede afgørelse til Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (skatte- og afgiftsankenævnet under Republikken Litauens regering), som er den forelæggende ret.

25 Denne retsinstans er af den opfattelse, at med henblik på at afgøre, om den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug finder anvendelse på en situation som den, der er indbragt for den, skal bestemmelsen om bekæmpelse af misbrug i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 1, stk. 2 og 3 (herefter »moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse«), fortolkes.

26 Den forelæggende ret har anført, at Domstolen, bl.a. i dom af 26. februar 2019, T Danmark og Y Denmark (C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135), allerede har behandlet situationer, hvor der er tale om arrangementer, der ikke er reelle, og som benytter gennemstrømningsselskaber, der

overfører det modtagne udbytte til et andet selskab i koncernen, som er den retmæssige ejer heraf. Den sag, der er indbragt for den forelæggende ret, har imidlertid kendetegn, der gør det nødvendigt med yderligere præciseringer vedrørende rækkevidden af denne bestemmelse ud over dem, der fremgår af den nævnte dom.

27 I denne henseende følger det ifølge den forelæggende ret for det første af den dom, der er nævnt i den foregående præmis, at den omstændighed, at det selskab, der modtager udbytte, ikke reelt udøver en økonomisk aktivitet, men er et gennemstrømningsselskab, hvis eneste aktivitet består i at modtage udbyttet og overføre det til den retmæssige ejer eller til andre gennemstrømningsselskaber, er af betydning med henblik på at fastslå, om der foreligger misbrug.

28 I den foreliggende sag har myndigheden imidlertid ikke rejst tvivl om Retals reelle udøvelse af en økonomisk aktivitet, men har baseret sin konstatering af et misbrug på, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, og som følger af flere forhold.

29 Den forelæggende ret har navnlig anført, at myndigheden fandt, at den transaktionskæde, hvori selskabet Clendon Holdings Inc., der var registreret i Belize, og som ejede 100% af kapitalen i Retal, solgte alle aktierne i Retal til det cypriotiske selskab PPH Polymer Products Holding Ltd (herefter »PPH«), der blev stiftet mindre end tre måneder tidligere, for et beløb på 310 400 000 EUR, udgjorde et arrangement, der ikke var reelt.

30 Den forelæggende ret har redegjort for, at betalingen af prisen for erhvervelsen af Retals kapital ifølge myndigheden blev udskudt til 2027, og den fordring, der fulgte heraf, blev overdraget af Clendon Holdings til PG, som allerede var den retmæssige ejer af såvel Clendon Holdings som PPH. Der opstod dermed en gæld fra PPH til PG. Endelig modtog PG efter alle disse transaktioner et betydeligt pengebeløb fra PPH i form af lån og overdragelse af rettigheder, som hidrørte fra det udbytte, som de litauiske selskaber havde udloddet, og som blev anvendt til at bringe PPH's gæld til PG til ophør. I denne sammenhæng er myndigheden af den opfattelse, at de nævnte transaktioner er udtryk for et arrangement, der ikke er reelt, og som har til formål at opnå en skattefordel bestående i at undgå beskatning af dette udbytte i Litauen.

31 Den forelæggende ret har tilføjet, at NEO for denne ret bl.a. har gjort gældende, at Retal som virksomhed, der reelt udøver en økonomisk aktivitet, er den retmæssige ejer som omhandlet i bl.a. den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst, der er baseret på den modeloverenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter, der er udarbejdet af Komitéen for Fiskale Anliggender under Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) (herefter »OECD's modeloverenskomst«).

32 Ifølge den forelæggende ret skal det i denne sammenhæng afgøres, om den nationale praksis, der består i at anvende den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug på udbytte, der, selv om det er blevet udloddet til et selskab, der reelt udøver en økonomisk aktivitet, efterfølgende anvendes til at gennemføre ikkereelle transaktioner, er forenelig med moder-/datterselskabsdirektivets formål.

33 For det andet har den forelæggende ret anført, at myndigheden i den omtvistede afgørelse fremhævede, at størstedelen af det udbytte, som Retal modtog i 2016 og 2017, bestod af udbytte udloddet af NEO og Retal LT. Myndigheden støttede sig endvidere på ligheden mellem på den ene side de udbyttebeløb, som NEO og Retal LT udloddede til Retal, og på den anden side de udbyttebeløb, som Retal udloddede til PPH, samt på overensstemmelsen mellem størrelsen af PPH's forpligtelser over for PG og størrelsen af PPH's forpligtelser over for Clendon Holdings.

34 Den forelæggende ret ønsker derfor oplyst, om overensstemmelsen mellem de udbyttebeløb, der er overført på forskellige trin i en transaktionskæde, gør det muligt at antage, at der foreligger en »kæde af udbytteoverførsler«.

35 For det tredje har den forelæggende ret anført, at myndigheden anvendte den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug på NEO på grundlag af transaktioner, der ikke er reelle, og som er foretaget uden for Litauen mellem fysiske og juridiske personer, der ikke er hjemmehørende i Litauen.

36 Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om en sådan anvendelse af denne bestemmelse er forenelig med moder-/datterselskabsdirektivets formål og proportionalitetsprincippet.

37 For det fjerde har den forelæggende ret anført, at en af betingelserne for anvendelsen af såvel den litauiske bestemmelse om bekæmpelse af misbrug som moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse er opnåelsen af en skattefordel. Den forelæggende ret ønsker således oplyst, om NEO kan anses for at have opnået en sådan fordel, når det ved afslutningen af den transaktionskæde, som NEO deltog i, er PG, dvs. en fysisk person, der ikke er hjemmehørende i Litauen, der har opnået en skattefordel ved at anvende det udbytte, som NEO har udloddet.

38 For det femte har den forelæggende ret anført, at det følger af dom af 26. februar 2019, T Danmark og Y Denmark (C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 101), at det forhold, at udbyttet i sin helhed eller stort set i sin helhed inden for ganske kort tid videreudloddes af det selskab, som har modtaget det, til enheder, som ikke opfylder betingelserne for anvendelse af dette direktiv, udgør et holdepunkt for at antage, at der foreligger et arrangement, som for en enhed har til formål uretmæssigt at drage fordel af den fritagelse, der er fastsat i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 5.

39 Den forelæggende ret er derfor af den opfattelse, at det skal afgøres, om det med henblik på at fastslå, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, er relevant, at Retals udbytte ikke blev tilbagebetalt én gang, men løbende over en vis periode.

40 For det sjette og sidste har den forelæggende ret anført, at myndigheden ikke har taget stilling til, om NEO som datterselskab, der tilhører en koncern, og som er afhængig af de beslutninger, der træffes af dets aktionær, havde eller kunne have haft kendskab til, at der var foretaget ikkereelle transaktioner inden for denne koncern. Den forelæggende ret har derfor rejst tvivl om, i hvilket omfang et sådant kendskab har betydning for anvendelsen af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse på et sådant datterselskab.

41 På denne baggrund har Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (skatte- og afgiftsankenævnet under Republikken Litauens regering) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er det under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende foreneligt med formålene med reglen om bekæmpelse af misbrug [(moder-/datterselskabsdirektivet)], at en national praksis i den stat, hvor udbyttebetaleren er hjemmehørende, udelukker muligheden for fritagelse for kildeskat af udbytte, når udbyttet udloddes til et reelt moderselskab, der driver virksomhed i en anden EU-medlemsstat, og som sådan ikke er en enhed, der ikke er reel, for så vidt som den udøver erhvervsmæssig virksomhed, og udbyttet udbetales til virksomheden

som udbyttets retmæssige ejer, men som af skattemyndighederne anses [for] deltager i en transaktionskæde, der ikke er reel, på grund af udbetalingen/overførslen af udbyttet gennem kæden til den [på koncernniveau] retmæssige ejer […]?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, kan overførslen af udbytte i en kæde da baseres på forholdet mellem de (tilsvarende og identiske) udbytter, der overføres i en transaktionskæde?

3) Er formålene med reglen om bekæmpelse af misbrug i [moder-/datterselskabsdirektivet], herunder proportionalitetsprincippet som omhandlet i [betragtningerne til] direktiv [2015/121], under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende forenelige med en national praksis, hvorefter skattemyndighederne anvender reglen om bekæmpelse af misbrug i den medlemsstat, hvor udbyttet udloddes, selv om de transaktioner, der har ført til, at en transaktionskæde er blevet anset for at udgøre et arrangement (som skattemyndighederne ikke anser for at være reelt), blev gennemført i en anden EU-medlemsstat af personer, der er skattemæssigt hjemmehørende i denne anden EU-medlemsstat?

4) Giver reglen om bekæmpelse af misbrug i den stat, hvor udbyttebetaleren er hjemmehørende, ret til at opkræve kildeskat af udbytte, når skattefordelen opstår på et hvilket som helst trin i transaktionskæden? Kan sagsøgeren anses for at have opnået en skattefordel i strid med [indholdet i] eller formålet med [moder-/datterselskabsdirektivet], hvis den [retmæssige] ejer, som anvender det af sagsøgeren udbetalte udbytte til at opnå denne fordel, opnår en skattefordel som følge af oprettelsen af en sådan transaktionskæde?

5) Kan [moder-/datterselskabsdirektivets] artikel 1, stk. 2, […] under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende fortolkes således, at anvendelsen af reglen om »deltagelsesfritagelse«, som gennemfører bestemmelserne i [samme direktivs] artikel 5 i national ret, kan udelukkes på grund af retsmisbrug som følge af anvendelsen af det modtagne udbytte, når modtagelsen og anvendelsen af udbyttet (den efterfølgende udlodning af overskuddet) har fundet sted over en løbende periode?

6) Er en national praksis, hvorefter skattemyndighedens afgørelse får virkning for en udbyttebetaler, uden at det vurderes, om denne havde og/eller kunne have haft kendskab til, at der forelå en transaktionskæde, der ikke er reel, under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende forenelig med formålene med reglen om bekæmpelse af misbrug i [moder-/datterselskabsdirektivet]?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

42 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, med den begrundelse, at dette moderselskab deltager i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, hvorefter dette udbytte overføres til den fysiske

eller juridiske person, der direkte eller indirekte kontrollerer alle de involverede selskaber, selv om nævnte moderselskab reelt udøver en økonomisk aktivitet og derfor ikke er et gennemstrømningsselskab.

43 Indledningsvis bemærkes, at i overensstemmelse med tredje til sjette betragtning til moder-/datterselskabsdirektivet er formålet med direktiv 2011/96 at fritage udbytte og andre udlodninger af overskud, som datterselskaber betaler til deres moderselskaber, for kildeskat, og at afskaffe dobbeltbeskatning af sådanne indkomster på moderselskabets niveau for at lette sammenslutninger af selskaber på EU-plan (dom af 24.2.2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, præmis 59).

44 Dette direktiv tilsigter således at sikre en skattemæssig neutralitet for udlodning af udbytte fra et datterselskab med hjemsted i en medlemsstat til dets moderselskab med hjemsted i en anden medlemsstat (dom af 24.2.2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, præmis 60).

45 Med henblik herpå bestemmes det i nævnte direktivs artikel 1, stk. 1, litra b), at direktivet finder anvendelse på overskud, som i en grænseoverskridende forbindelse udloddes af datterselskaber til deres moderselskaber, og samme direktivs artikel 5 fastsætter, at dette overskud er fritaget for kildeskat.

46 Der findes imidlertid et generelt EU-retligt princip, hvorefter borgerne ikke må kunne påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug. I henhold til dette princip skal en medlemsstat afvise at anvende disse bestemmelser, såfremt disse ikke er blevet påberåbt med henblik på at gennemføre målene med de nævnte bestemmelser, men med henblik på at drage nytte af en fordel, selv om de betingelser, der er fastsat herfor, alene er opfyldt formelt (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 70-72).

47 Som det fremgår af første, anden og femte betragtning til direktiv 2015/121, er det for at sikre overholdelsen af dette princip, at EU-lovgiver har indsat bestemmelsen om bekæmpelse af misbrug i moder-/datterselskabsdirektivet.

48 I medfør af denne bestemmelse giver medlemsstaterne ikke de fordele, der er ved dette sidstnævnte direktiv, til arrangementer eller serier af arrangementer, der er tilrettelagt med det hovedformål eller som har som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet af eller formålet med direktivet, og som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder. Den nævnte bestemmelse præciserer, at et arrangement eller en række arrangementer ikke skal anses for at være reelle, i det omfang, de ikke er indført af gyldige forretningsmæssige grunde, der afspejler den økonomiske virkelighed.

49 I henhold til fast retspraksis skal der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot tages hensyn til dens ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (jf. dom af 17.11.1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, præmis 12, og af 30.4.2025, Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (Eksport af likvide midler til Rusland), C-246/24, EU:C:2025:295, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

50 Henset til ordlyden af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse fremgår det heraf, at to betingelser skal være opfyldt, for at de fordele, der er ved dette direktiv, må nægtes. For det første skal det pågældende arrangement være ikkereelt som omhandlet i denne

bestemmelse. For det andet skal arrangementet være tilrettelagt med det hovedformål eller have som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet af det nævnte direktiv (dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 45).

51 Denne anden betingelse vil blive behandlet i forbindelse med besvarelsen af dels det tredje og det fjerde spørgsmål, dels det sjette spørgsmål.

52 Hvad angår den første betingelse i moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, nemlig kvalificeringen af en transaktionskæde som et »arrangement, der ikke er reelt«, fremgår det ikke af denne bestemmelses ordlyd, at den kun finder anvendelse på specifikke situationer eller typer af arrangementer. Den anlægger derimod en helhedsorienteret tilgang bestående i at identificere arrangementers eventuelle ikkereelle karakter, henset til alle relevante forhold og omstændigheder, idet sådanne arrangementer er kendetegnet ved, at der ikke foreligger velbegrundede kommercielle årsager, der afspejler den økonomiske virkelighed (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 25).

53 Hvad angår den sammenhæng, som moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse indgår i, og formålet med denne bestemmelse, fremgår det af fjerde og femte betragtning til direktiv 2015/121, at den nævnte bestemmelse er af stor nytte, bl.a. henset til de forskellige nationale skatteordninger, med henblik på at hindre misbrug af moder-/datterselskabsdirektivet. Det må – både henset til dens placering, nemlig under sidstnævnte direktivs artikel 1, og det således udtrykte formål – fastslås, at samme bestemmelse er af tværgående karakter, hvilket ligeledes taler for en fortolkning, der giver mulighed for dens anvendelse uden begrænsning til bestemte specifikke omstændigheder. En mere indskrænkende fortolkning ville ikke være i overensstemmelse med formålet om at hindre misbrug (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 26).

54 Det bemærkes endvidere, at det fremgår af syvende betragtning til direktiv 2015/121, at medlemsstaternes skatteadministrationer bør foretage en objektiv analyse af alle relevante faktiske forhold og omstændigheder i deres vurdering af, hvorvidt et arrangement eller en serie af arrangementer udgør misbrug. Denne formulering er i det væsentlige gentaget i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 1, stk. 2, hvorefter de fordele, der er ved dette direktiv, ikke skal gives til arrangementer, som ikke er reelle under hensyntagen til alle relevante faktiske forhold og omstændigheder (dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 39).

55 Det følger heraf, at i en situation, hvor et arrangement består af flere trin, skal alle relevante faktiske forhold og omstændigheder tages i betragtning for at afgøre, om der er ét eller flere trin, der ikke er reelle. Der er intet i moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, der tyder på, at de relevante faktiske forhold og omstændigheder, hvis undersøgelse er nødvendig i dette øjemed, er begrænset til den situation, der forelå på tidspunktet for et trin i det pågældende arrangement (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 41).

56 Det følger således af en ordlyds-, kontekstuel og teleologisk fortolkning af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, at denne bestemmelse finder horisontal anvendelse på alle former for arrangementer, der ikke er reelle, og ikke kun på arrangementer med specifikke konfigurationer.

57 Det påhviler følgelig den forelæggende ret, henset til samtlige faktiske omstændigheder i hovedsagen, at efterprøve, om de forhold, der udgør misbrug, er opfyldt i den foreliggende sag (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 30 og 40).

58 Selv om det ikke tilkommer Domstolen at bedømme de faktiske omstændigheder i hovedsagen, kan Domstolen i en præjudiciel forelæggelsessag ikke desto mindre give den nationale domstol nærmere oplysninger med henblik på at vejlede den ved bedømmelsen af de konkrete sager, som den skal pådømme (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 99).

59 I denne henseende skal det indledningsvis bemærkes, at det følger af retspraksis, at bevisbyrden for, at der foreligger forhold, der udgør misbrug, påhviler skattemyndighederne i den medlemsstat, som har til hensigt at nægte den fritagelse, der er fastsat i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 5, til et selskab, der har udloddet udbytte til et selskab med hjemsted i en anden medlemsstat. Det kan imidlertid ikke kræves, at disse myndigheder fremlægger beviser, som det vil være umuligt for dem at føre (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 117 og 118).

60 Det skal ligeledes for det første, og i lighed med det af den forelæggende ret anførte, bemærkes, at Domstolen for så vidt angår en fritagelse for kildeskat som den, der er fastsat i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 5, ganske vist har anset en koncern, som ikke er tilrettelagt af grunde, der afspejler den økonomiske realitet, som har en struktur, der er rent formel og som har til hovedformål eller som et af sine hovedformål at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet af eller formålet med skattelovgivningen, for at være et kunstigt arrangement. Domstolen har præciseret, at dette navnlig er tilfældet, når betalingen af udbytteskat undgås ved i koncernstrukturen at indskyde en gennemstrømningsenhed mellem det selskab, som udlodder udbyttet, og det selskab, som er udbyttets retmæssige ejer (dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 100).

61 Det kan imidlertid ikke udledes af disse grunde, at moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse udelukkende finder anvendelse på arrangementer, der omfatter gennemstrømningsselskaber, og at den i hovedsagen omhandlede situation ikke er omfattet heraf, for så vidt som den ikke indebærer, at et gennemstrømningsselskab deltager i den pågældende transaktionskæde. Det fremgår derimod af denne præmis 100 i dom af 26. februar 2019, T Danmark og Y Denmark (C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135), at hvor der er tale om et gennemstrømningsselskab, er det kun ét eksempel blandt andre på anvendelsen af princippet om forbud mod misbrug, hvilket kommer til udtryk ved anvendelsen af udtrykket »bl.a.« (dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 28).

62 Den omstændighed, at den første transaktion i et arrangement, der omfatter flere trin, består i et datterselskabs udlodning af udbytte til et moderselskab, der reelt udøver en økonomisk aktivitet, gør det følgelig ikke i sig selv muligt at fastslå, at der ikke foreligger retsmisbrug. Det ville nemlig ikke være i overensstemmelse med kravet om en samlet vurdering som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 52-55, udelukkende at analysere dette moderselskabs økonomiske aktivitet uden at tage hensyn til de øvrige relevante forhold.

63 Disse andre forhold, der skal vurderes, omfatter dem, som myndigheden har anført for den forelæggende ret, nemlig salg af aktier i et selskab, indgåelse af låneaftaler og overdragelse af fordringer, således som det fremgår af nærværende doms præmis 29 og 30.

64 Hvad for det andet angår den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst, som den forelæggende ret har henvist til, skal det bemærkes, at Domstolen ifølge retspraksis ganske vist ikke har kompetence til at fastslå, om en medlemsstat eventuelt tilsidesætter bestemmelserne i en overenskomst indgået med en eller flere andre medlemsstater, som har til formål at fjerne eller afbøde de negative virkninger af, at de nationale skattesystemer består side om side med hinanden. Domstolen har heller ikke kompetence til at undersøge forholdet mellem en national foranstaltning og bestemmelserne i en overenskomst indgået med henblik på at undgå dobbeltbeskatning, da dette spørgsmål ikke vedrører fortolkning af EU-retten (dom af 12.3.2026, Marhaux, C-150/25, EU:C:2026:188, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

65 Når dette er sagt, har Domstolen inden for rammerne af den procedure, der er fastsat i artikel 267 TEUF, kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse med hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, som den forelæggende ret har beskrevet i sin anmodning (dom af 12.3.2026, Marhaux, C-150/25, EU:C:2026:188, præmis 23).

66 Når den forelæggende ret nævner eksistensen af en dobbeltbeskatningsoverensomkost som et element i den relevante retlige ramme, skal Domstolen således tage denne overenskomst og den fortolkning deraf, som den forelæggende ret har foretaget, i betragtning med henblik på at give denne ret en fortolkning af EU-retten, som er nyttig for den (dom af 12.3.2026, Marhaux, C-150/25, EU:C:2026:188, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

67 I det foreliggende tilfælde følger det af artikel 10, stk. 1 og 2, i den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst, at når et datterselskab udbetaler udbytte til sit moderselskab, kan skattemyndighederne i den stat, hvor datterselskabet er hjemmehørende, ikke beskatte dette udbytte, hvis dette moderselskab er »den retmæssige ejer« heraf.

68 I denne henseende er den forelæggende ret, som det tilkommer at fortolke national ret og den litauisk-cypriotiske dobbeltbeskatningsoverenskomst, af den opfattelse, at denne sidstnævnte skal fortolkes i lyset af kommentarerne til OECD's modeloverenskomst. Det fremgår af punkt 12.5 i kommentarerne til artikel 10 i OECD's modeloverenskomst, at den omstændighed, at modtageren af udbyttet er »den retmæssige ejer« af udbyttet, ikke betyder, at den skattelempelse, der er fastsat i modeloverenskomstens artikel 10, stk. 2, automatisk skyldes. Denne lempelse bør nemlig ikke indrømmes i tilfælde af misbrug af bestemmelsen indeholdt i dette stykke.

69 Under alle omstændigheder følger det af retspraksis, at overenskomster mellem medlemsstater, selv når de er indgået på grundlag af OECD's modeloverenskomst, ikke kan påberåbes med henblik på at opnå et resultat, der er i strid med EU-retten (jf. i denne retning dom af 14.12.2006, Denkavit Internationaal og Denkavit France, C-170/05, EU:C:2006:783, præmis 53, og af 29.7.2024, Keva m.fl., C-39/23, EU:C:2024:648, præmis 48).

70 Henset til ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at denne bestemmelse principielt ikke er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, med den begrundelse, at dette moderselskab deltager i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, hvorefter dette udbytte overføres til den

fysiske eller juridiske person, der direkte eller indirekte kontrollerer alle de involverede selskaber, selv om nævnte moderselskab reelt udøver en økonomisk aktivitet og derfor ikke er et gennemstrømningsselskab.

Om det andet og det femte spørgsmål

71 Med det andet og det femte spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at det udgør relevante holdepunkter for, at skattemyndighederne i en medlemsstat kan fastslå, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, at de beløb, der overføres i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, for det første er meget lig – eller endog identiske med – de beløb, der udloddes i udbytte af et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, til sit moderselskab, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat, og for det andet at sådanne overførsler ikke har fundet sted kort tid efter udlodningen af dette udbytte, men løbende over en vis periode.

72 Idet NEO har bestridt de faktiske omstændigheder, således som de er lagt til grund af den forelæggende ret, skal det indledningsvis bemærkes, at det ifølge retspraksis alene er den nationale ret, der har kompetence til at fastlægge og bedømme hovedsagens faktiske omstændigheder. Domstolen har således alene kompetence til at udtale sig om fortolkningen eller gyldigheden af en EU-forskrift med hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, som de er beskrevet af den forelæggende ret, med henblik på at give denne de relevante elementer til at afgøre den tvist, som verserer for den. Selv om en part i hovedsagen anfægter de faktiske omstændigheder i forelæggelsesafgørelsen, skal de forelagte spørgsmål følgelig besvares på grundlag af de faktiske omstændigheder, som den forelæggende ret har angivet (dom af 5.6.2025, Elektrorazpredelitelni mrezhi Zapad, C-310/24, EU:C:2025:406, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

73 Henset til de forhold, der er angivet i den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse, skal det for det første bemærkes, at det følger af retspraksis, at den omstændighed, at det udbytte, som et datterselskab har udloddet til moderselskabet, i sin helhed eller stort set i sin helhed ganske kort tid efter modtagelsen heraf videreudloddes af det selskab, som har modtaget det, til enheder, som ikke opfylder betingelserne for anvendelse af dette direktiv, er et holdepunkt for at antage, at der foreligger et arrangement, som har til formål uretmæssigt at drage fordel af den fritagelse, der er fastsat i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 5 (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 101 og 103).

74 Ved bedømmelsen af, om der foreligger misbrug, kan den forelæggende ret følgelig som et holdepunkt for, at der foreligger misbrug, tage hensyn til overensstemmelsen mellem de udbyttebeløb, som moderselskabet har modtaget, og de beløb, som den fysiske eller juridiske person, der kontrollerer de selskaber, der er involveret i en den pågældende transaktionskæde, modtager ved afslutningen af en sådan transaktionskæde.

75 Det skal imidlertid i lighed med det af Europa-Kommissionen anførte præciseres, at sådanne forhold ikke kan føre til en generel formodning for misbrug.

76 Selv om den omstændighed, at moderselskabet inden for kort tid viderebetaler det udbytte, som det har modtaget fra sit datterselskab, til andre fysiske eller juridiske personer, ligeledes kan udgøre et relevant holdepunkt for, at der foreligger misbrug, følger det for det andet ikke heraf, at en sådan kort frist er påkrævet med henblik på en påvisning heraf.

77 Den omstændighed, at pengebevægelser inden for en koncern, der direkte eller indirekte kontrolleres af den samme fysiske eller juridiske person, har fundet sted med regelmæssige mellemrum og i en vis periode, gør det nemlig ikke muligt at udelukke, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, og som har til formål at gøre det muligt for denne person at opnå en skattefordel, som virker mod moder-/datterselskabsdirektivets formål. Det skal i denne henseende præciseres, at et arrangement, der ikke er reelt, og hvis virkninger gentages over en vis periode, ikke virker mindre mod dette indhold eller dette formål end et enkeltstående arrangement.

78 For at kunne foretage en objektiv analyse af samtlige relevante forhold og omstændigheder kan skattemyndighederne i den medlemsstat, hvor det datterselskab, der udlodder udbytte, er hjemmehørende, således ikke være forpligtet til at begrænse deres undersøgelse til en kort periode. Når det arrangement, der kan føre til retsmisbrug i henhold til moder-/datterselskabsdirektivet, som i det foreliggende tilfælde indebærer en ændring af strukturen i den koncern, som dette datterselskab henhører under, og gennemførelsen af forskellige juridiske transaktioner i form af ydelse af lån, skal skattemyndighederne derimod i deres undersøgelse medtage alle de forhold, der bidrager til gennemførelsen af dette mulige misbrug.

79 Henset til ovenstående betragtninger skal det andet og det femte spørgsmål besvares med, at moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at det udgør relevante holdepunkter for, at skattemyndighederne i en medlemsstat kan fastslå, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, at de beløb, der overføres i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, for det første er meget lig – eller endog identiske med – de beløb, der udloddes i udbytte af et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, til sit moderselskab, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat, og for det andet at sådanne overførsler ikke har fundet sted kort tid efter udlodningen af dette udbytte, men løbende over en vis periode, uden at dette berører kravet om, at skattemyndighederne skal foretage en objektiv analyse af alle relevante faktiske forhold og omstændigheder med henblik på at efterprøve, om de forhold, der udgør retsmisbrug, er opfyldt.

Om det tredje og det fjerde spørgsmål

80 Med det tredje og det fjerde spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, sammenholdt med proportionalitetsprincippet, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, når de transaktioner, der anses for ikke at være reelle, ikke har fundet sted i den første medlemsstat, men er foretaget af fysiske eller juridiske personer, der ikke er hjemmehørende i denne medlemsstat, herunder den person, der opnår en skattefordel som følge af skattefritagelsen for dette udbytte efter alle de pågældende transaktioner, og uafhængigt af det trin i transaktionskæden, hvor skattefordelen opnås.

81 I denne henseende bemærkes for det første, at moder-/datterselskabsdirektivet vedrører grænseoverskridende situationer, som altid involverer selskaber, der er hjemmehørende i forskellige medlemsstater. De situationer, der kan være omfattet af dette direktivs misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, skal således gøres til genstand for en samlet vurdering, der

omfatter transaktioner, der finder sted uden for den medlemsstat, hvor skattemyndighederne påtænker at fastslå, at der foreligger retsmisbrug i henhold til det nævnte direktiv, og påtænker at reagere på.

82 For det andet følger det af retspraksis, at det, henset til bl.a. ottende betragtning til direktiv 2015/121, hvoraf det følger, at det er tilstrækkeligt, at kun visse trin eller dele af et arrangement er ikkereelle for dermed at være omfattet af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, ikke kan udelukkes, at et arrangement, der oprindeligt blev tilrettelagt af velbegrundede kommercielle årsager, der afspejler den økonomiske virkelighed, skal anses for ikke at være reelt fra det tidspunkt, hvor det opretholdes på trods af en ændring i omstændighederne, hvorefter dette arrangement ikke længere er begrundet i sådanne hensyn (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group (C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 34-36).

83 Følgelig skal muligheden for at anvende denne bestemmelse på ikkereelle trin af et arrangement forstås således, at omstændighederne efter oprettelsen af et arrangement kan tages i betragtning ved bedømmelsen af, om et trin i det pågældende arrangement er af reel karakter eller ej (dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 37).

84 Følgelig, og således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 56 i forslaget til afgørelse, skal skattemyndighederne i den medlemsstat, hvor datterselskabet er hjemmehørende – henset til, at konklusionen om, at der foreligger misbrug, således som det fremgår af nærværende doms præmis 56, skal godtgøres ved en objektiv analyse af alle relevante forhold og omstændigheder –følgelig foretage en samlet vurdering, der omfatter transaktioner, der er gennemført uden for denne medlemsstat før eller efter datterselskabets udlodning af udbytte til moderselskabet.

85 Moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse kræver nemlig ikke, at det påvises, at der foreligger en skattefordel, som virker mod dette direktivs indhold eller formål, i forhold til det datterselskab, der oprindeligt udloddede udbyttet, og som søgte at drage fordel af kildeskattefritagelsen. En sådan fordel kan opnås af den fysiske person, der kontrollerer den koncern, inden for hvis rammer transaktionskæden med henblik på at opnå denne fordel finder sted, og som er hjemmehørende i en anden medlemsstat end den, hvor det datterselskab, der oprindeligt udloddede udbyttet, er beliggende. Det bemærkes i denne henseende, at sådanne uberettigede fordele ikke ville kunne ophæves, hvis den medlemsstat, som har indrømmet et hjemmehørende datterselskab fritagelse for kildeskat af det nævnte udbytte, ikke ligeledes kunne tage hensyn til transaktioner foretaget uden for denne medlemsstat ved hjælp af de beløb, der blev modtaget i form af det samme udbytte.

86 For så vidt angår proportionalitetsprincippet, som den forelæggende ret har henvist til, skal det bemærkes, at dette princip dels er nævnt i sjette betragtning til direktiv 2015/121, dels er et almindeligt EU-retligt princip, der er sikret ved artikel 5, stk. 4, TEU. For at overholde dette princip skal de af medlemsstaterne fastsatte foranstaltninger være egnede til at nå deres mål og må ikke være mere vidtgående end nødvendigt for at nå målet (dom af 20.12.2017, Deister Holding og Juhler Holding, C-504/16 og C-613/16, EU:C:2017:1009, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis). De foranstaltninger, som de nationale myndigheder træffer for at undgå svig og retsmisbrug i henhold til moder-/datterselskabsdirektivet, skal derfor være i overensstemmelse med disse betingelser.

87 En fortolkning af dette direktivs misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, hvorefter forekomsten af misbrug kan fastslås ved en analyse, der omfatter transaktioner gennemført uden for den medlemsstat, hvor datterselskabet er hjemmehørende, er for det første åbenbart egnet til at nå det nævnte mål. For det andet er denne fortolkning afgørende for at kunne bekæmpe arrangementer, hvis karakter af misbrug først kan fastslås efter en sådan analyse.

88 For så vidt som NEO har gjort gældende, at den nævnte fortolkning giver anledning til en ubegrundet restriktion for etableringsfriheden og de frie kapitalbevægelser, følger det i øvrigt af retspraksis, at henset til det almindelige princip om forbud mod retsmisbrug, der er nævnt i nærværende doms præmis 46, kan et selskab, som er hjemmehørende i en medlemsstat, ikke gøre krav på at drage fordel af de friheder, der er sikret ved EUF-traktaten, med henblik på at anfægte den lovgivning, der regulerer beskatningen af udbytte, der udbetales til et selskab, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat, når det er godtgjort, at anvendelsen af denne lovgivning gør det muligt at undgå et sådant misbrug (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, T Danmark og Y Denmark, C-116/16 og C-117/16, EU:C:2019:135, præmis 122).

89 Henset til ovenstående betragtninger skal det tredje og det fjerde spørgsmål besvares med, at moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse, sammenholdt med proportionalitetsprincippet, skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, når de transaktioner, der anses for ikke at være reelle, ikke har fundet sted i den første medlemsstat, men er foretaget af fysiske eller juridiske personer, der ikke er hjemmehørende i denne medlemsstat, herunder den person, der opnår en skattefordel som følge af skattefritagelsen for dette udbytte efter alle de pågældende transaktioner, og uafhængigt af det trin i transaktionskæden, hvor skattefordelen opnås.

Om det sjette spørgsmål

90 Med det sjette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, uden at godtgøre, at dette datterselskab havde eller kunne have haft kendskab til, at denne udlodning var en del af en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke var reelle.

91 Som det nærmere bestemt fremgår af nærværende doms præmis 50, kan det ikke lægges til grund, at kvalificering af en transaktionskæde som et »arrangement, der ikke er reelt«, er tilstrækkeligt for at nægte fritagelse for selskabsskat af modtaget udbytte i medfør af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 49). Det kræves yderligere, at arrangementet er tilrettelagt med det hovedformål eller har som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod indholdet heraf eller formålet hermed (jf. i denne retning dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 46).

92 Det bemærkes ligeledes, at det følger af fast retspraksis, at der med henblik på at bevise, at der foreligger misbrug, kræves dels et sammenfald af objektive omstændigheder, hvoraf det fremgår, at det formål, som EU-lovgivningen forfølger, ikke er opnået, selv om betingelserne i denne

lovgivning formelt er overholdt, dels et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af EU-lovgivningen ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for at opnå denne fordel (dom af 3.4.2025, Nordcurrent group, C-228/24, EU:C:2025:239, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

93 Det følger heraf, at anvendelsen af moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse kræver, at betingelsen om, at der skal foreligge et sådant subjektivt forhold, er opfyldt.

94 Med henblik på at afgøre, hvorledes denne betingelse skal vurderes, skal det bemærkes, at enhver udlodning af udbytte, der er omfattet af dette direktiv, er en transaktion, hvori mindst to selskaber er involveret.

95 Henset til definitionen af »moderselskab« og »datterselskab« i moder-/datterselskabsdirektivets artikel 3, stk. 1, som bestemmer, at førstnævnte besidder en andel i kapitalen på mindst 10% i sidstnævnte, er det navnlig muligt, at en udlodning af udbytte er resultatet af en beslutning truffet af moderselskabet.

96 En sådan beslutning kan i øvrigt indgå i en række beslutninger, der træffes inden for den koncern, som det datterselskab, der foretager den nævnte udlodning, og dets moderselskab tilhører.

97 Såfremt betingelsen om, at det subjektive forhold, der er nævnt i nærværende doms præmis 92, skal foreligge, alene skulle bedømmes i forhold til dette datterselskab ved at efterprøve, om datterselskabet havde eller kunne have haft kendskab til den omstændighed, at den samme udlodning var en del af en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af transaktionerne ikke er reelle, og som er tilrettelagt for som hovedformål eller som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod moder-/datterselskabsdirektivets indhold og formål, ville den effektive virkning af dette direktivs misbrugsbekæmpelsesbestemmelse og formålet med denne bestemmelse, som er udtryk for det almindelige princip om forbud mod retsmisbrug, der er nævnt i nærværende doms præmis 46, blive bragt i fare.

98 Det er følgelig tilstrækkeligt, at det subjektive forhold, der består i hensigten til at opnå en fordel som følge af EU-retsforskrifterne ved kunstigt at skabe de betingelser, der kræves for opnåelse heraf, påvises i forhold til mindst et af de selskaber i koncernen, der deltager i denne transaktionskæde, eller den fysiske person, der efter nævnte transaktionskæde drager nytte af denne fordel, uden at det kræves, at dette datterselskab selv har haft kendskab til denne hensigt.

99 Henset til det ovenstående skal det sjette spørgsmål besvares med, at moder-/datterselskabsdirektivets misbrugsbekæmpelsesbestemmelse skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, uden at godtgøre, at dette datterselskab havde eller kunne have haft kendskab til, at denne udlodning var en del af en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke var reelle, og som er tilrettelagt for som hovedformål eller som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod dette direktivs indhold eller formål, forudsat at det påvises, at mindst et af koncernens selskaber, der deltager i denne transaktionskæde, eller den fysiske person, som efter den nævnte transaktionskæde drager nytte af denne fordel, havde eller kunne have haft kendskab til transaktionskædens eksistens.

Sagsomkostninger

100 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

1) Artikel 1, stk. 2 og 3, i Rådets direktiv 2011/96/EU af 30. november 2011 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater, som ændret ved Rådets direktiv (EU) 2015/121 af 27. januar 2015,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke principielt er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, med den begrundelse, at dette moderselskab deltager i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, hvorefter dette udbytte overføres til den fysiske eller juridiske person, der direkte eller indirekte kontrollerer alle de involverede selskaber, selv om nævnte moderselskab reelt udøver en økonomisk aktivitet og derfor ikke er et gennemstrømningsselskab.

2) Artikel 1, stk. 2 og 3, i direktiv 2011/96, som ændret ved direktiv 2015/121,

skal fortolkes således, at

det udgør relevante holdepunkter for, at skattemyndighederne i en medlemsstat kan fastslå, at der foreligger et arrangement, der ikke er reelt, at de beløb, der overføres i en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke er reelle, for det første er meget lig – eller endog identiske med – de beløb, der udloddes i udbytte af et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, til sit moderselskab, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat, og for det andet at sådanne overførsler ikke har fundet sted kort tid efter udlodningen af dette udbytte, men løbende over en vis periode, uden at dette berører kravet om, at skattemyndighederne skal foretage en objektiv analyse af alle relevante faktiske forhold og omstændigheder med henblik på at efterprøve, om de forhold, der udgør retsmisbrug, er opfyldt.

3) Artikel 1, stk. 2 og 3, i direktiv 2011/96, som ændret ved direktiv 2015/121, sammenholdt med proportionalitetsprincippet,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, når de transaktioner, der anses for ikke at være reelle, ikke har fundet sted i den første medlemsstat, men er foretaget af fysiske

eller juridiske personer, der ikke er hjemmehørende i denne medlemsstat, herunder den person, der opnår en skattefordel som følge af skattefritagelsen for dette udbytte efter alle de pågældende transaktioner, og uafhængigt af det trin i transaktionskæden, hvor skattefordelen opnås.

4) Artikel 1, stk. 2 og 3, i direktiv 2011/96, som ændret ved direktiv 2015/121,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke er til hinder for en national praksis, hvorefter en medlemsstats skattemyndigheder opkræver kildeskat af udbytte, som et datterselskab, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, udlodder til sit moderselskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, uden at godtgøre, at dette datterselskab havde eller kunne have haft kendskab til, at denne udlodning var en del af en transaktionskæde, hvoraf alle eller nogle af disse transaktioner ikke var reelle, og som er tilrettelagt for som hovedformål eller som et af hovedformålene at opnå en skattefordel, som virker mod dette direktivs indhold eller formål, forudsat at det påvises, at mindst et af de koncernens selskaber, der deltager i denne transaktionskæde, eller den fysiske person, som efter den nævnte transaktionskæde drager nytte af denne fordel, havde eller kunne have haft kendskab til transaktionskædens eksistens.

Underskrifter